

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33983
Nom	Bromatologia
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	10.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1103 - Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments	Facultat de Farmàcia i Ciències de l'Alimentació	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1103 - Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments	11 - Bromatologia	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
BARBERA SAEZ, REYES	265 - Medicina Prev. i Salut Púb., C. Aliment., Toxic. i Med.Legal

RESUM

Aquesta assignatura consta de dues parts:

-Conceptes bàsics relacionats amb a) Terminologia de la matèria: Bromatologia, aliment-nutrient, alimentació-nutrició, valor nutritiu, etc. b)Tipus d'aliments: funcionals, nous aliments i complementos alimentaris c) Qualitat dels aliments i aspectes legislatius

-Estudi de la composició, propietats i paràmetres de qualitat dels diferents grups d'aliments (origen animal, vegetal, begudes i altres).

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Matèries del mòdul bàsic fonamentalment biologia, química general i orgànica

Es recomana cursar simultàniament les altres assignatures del module de ciències dels aliments com química dels aliments i transformació i conservació d'aliments.

COMPETÈNCIES

1103 - Grau de Ciència i Tecnologia dels Aliments

- Capacitat d'interpretar dades rellevants.
- Desenvolupament d'habilitats per emprendre estudis posteriors.
- Capacitat per transmetre idees, problemes i solucions dins l'àrea d'estudi.
- Saber aplicar aquests coneixements al món professional, contribuint al desenvolupament dels drets humans, dels principis democràtics, dels principis d'igualtat entre dones i homes, de solidaritat, de protecció del medi i de foment de la cultura de la pau, amb perspectives de gènere.
- Posseir i comprendre els coneixements en l'àrea de ciència i tecnologia dels aliments.
- Conèixer la terminologia pròpia de la matèria.
- Conèixer la definició i la classificació dels diversos aliments d'acord amb normes legals d'àmbit nacional, europeu i internacional.
- Conèixer la composició dels diversos grups d'aliments.
- Conèixer les propietats (nutricionals, tecnològiques i saludables) dels aliments.
- Adquirir capacitat per avaluar les repercussions del consum d'aliments en la salut de la població.
- Conèixer els paràmetres de qualitat generals i específics de cada grup d'aliments.
- Adquirir capacitat per utilitzar adequadament les fonts d'informació i de comunicació disponibles.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

- Familiaritzar-se i manejar correctament la terminologia pròpia de la matèria.
- Ser capaç de comparar la composició i les propietats (nutritives, tecnològiques i beneficioses) dels distints grups d'aliments, utilitzant les taules i bases de dades de composició dels aliments.
- Ser capaç de realitzar l'avaluació nutricional de qualsevol aliment basant-se en la seua composició o etiquetat general o nutricional, que li permeta integrar-lo en el binomi alimentació-salut.

- Saber aplicar quan, que, on i com controlar la qualitat dels aliments.
- Conèixer i saber manejar les principals fonts bibliogràfiques bàsiques i especialitzades, així com algunes fonts informàtiques de divulgació de temes relacionats amb la bromatologia.
- Adquirir la capacitat de sintetitzar i organitzar, adequadament, informació a partir de distintes fonts.
- Ser capaç d'expressar, apropiadament, els coneixements adquirits i poder relacionar-los amb altres previs.
- Adquirir actitud crítica i creativa (iniciativa i autonomia) que junt amb el rigor científic li permeta avaluar i resoldre els problemes plantejats.
- Actitud de cooperació, a través del treball en equip, d'intercanvi d'experiència.
- Saber aplicar/ desenrotllar els coneixements i habilitats adquirides amb una actitud personal que fomenten el desenrotllament dels drets humans.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. GENERAL

- Tema 1. Bromatologia. Concepte. Situació en Nutrició Humana i Dietètica. Fonts bibliogràfiques.
- Tema 2. Concepte d'aliment, nutrient i valor nutritiu. Classificació d'aliments.
- Tema 3. Aliments funcionals. Nous aliments. Complement alimentaris.
- Tema 4. Taules i bases de dades de composició d'aliments.
- Tema 5. Qualitat dels aliments. Concepte. Tipus (sanitària, sensorial, nutricional i tecnològica). Alteracions dels aliments
- Tema 6. Informació alimentària: Etiquetatge dels aliments

2. Aliments d'origen animal

- Tema 7. Carns i productes carnis. Classificació. Composició i valor nutritiu. Paràmetres de qualitat.
- Tema 8. Peix, productes de la pesca i derivats. Classificació. Composició i valor nutritiu. Paràmetres de qualitat.
- Tema 9. Ous i ovoproductes. Composició i valor nutritiu. Característiques de qualitat. Categorització comercial.
- Tema 10. Llet i derivats lactis. Composició de la llet. Derivats lactis. Classificació. Composició i valor nutritiu. Paràmetres de qualitat.

3. Aliments d'origen vegetal

Tema 11. Greixos d'origen vegetal. Greixos modificats.. Paràmetres de qualitat.

Tema 12. Cereals i derivats. Classificació. Arròs i blat: estructura i composició del gra. Farina: composició. Pa. Pastes alimentàries. Composició i valor nutritiu. Productes de brioxeria. Cereals per al desdijuni. Altres cereals. Paràmetres de qualitat.

Tema 13. Llegums. Classificació. Composició. Valor nutritiu. Paràmetres de qualitat.

Tema 14. Tubèrculs. Composició i valor nutritiu. Paràmetres de qualitat.

Tema 15. Hortalisses. Classificació. Composició i valor nutritiu. Paràmetres de qualitat.

Tema 16. Fruïtes. Classificació. Composició i valor nutritiu. Derivats de fruïtes. Paràmetres de qualitat. Fruïtes seques.

4. Begudes

Tema 17. Aigua. Aigua de consum públic. Aigües de beguda envasada. Criteris de qualitat.

Tema 18. Begudes alcohòliques. Classificació. Begudes fermentades. Begudes destil·lades. Composició i valor nutritiu. Criteris de qualitat.

Tema 19. Begudes no alcohòliques. Classificació. Composició i valor nutritiu. Criteris de qualitat.

5. Altres

Tema 20. Aliments estimulants. Café, te, cacau i derivats. Succedanis.

Tema 21. Edulcorants naturals. Classificació. Sucre. Productes de confiteria. Mel. Composició i valor nutritiu. Criteris de qualitat.

tema 22. Condiments i espècies. Classificació i composició

6. Sessions pràctiques de laboratori i aula informàtica

Sessions de laboratori (4h/sessió)

1 Olis: Grau d'acidesa, índex de peròxids, absorció a l'UV.

2 Suc: Vitamina C, densitat i graus Brix. Llet: extracte sec i cendres

3 Conserves vegetals: pes net i pes escorregut, pH, acidesa, clorurs.

4 Café: Determinació de cafeïna. Begudes no alcohòliques: Determinació de quinina en begudes refrescants.

5 Ous: Traçabilitat, paràmetres de frescor, colesterol.

Sessions d'informàtica (5h): L'estudiant treballarà sobre aliments del mateix grup a fi de comparar la seua composició (macro i micronutrients) utilitzant bases de dades, taules de composició impreses i etiquetat nutricional

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes de teoria	65,00	100
Pràctiques en laboratori	25,00	100
Seminaris	5,00	100
Tutories reglades	4,00	100
Elaboració de treballs en grup	25,00	0
Estudi i treball autònom	100,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	12,50	0
TOTAL	256,50	

METODOLOGIA DOCENT**AVALUACIÓ****REFERÈNCIES****Bàsiques**

- BELITZ H.D., GROSCH W. Química de los alimentos. 3ª ed. Acribia Zaragoza. 2012
- BELLO GUTIÉRREZ J. Ciencia bromatológica. Principios generales de los alimentos. Díaz de Santos. 2013.
- GIL HERNANDEZ A. Tratado de Nutrición. Tomo 3. Composición y Calidad Nutritiva de los alimentos .Editorial Médica panamericana . Madrid. 2017
- ORDOÑEZ J.A. (Editor). Tecnología de los Alimentos. Vol 1 y 2. Alimentos de origen animal. Síntesis. Madrid. 1998.
- PRIMO YÚFERA, E. Química de los Alimentos. Síntesis. Madrid. 1997
- VALERO GASPAR T, RODRÍGUEZ ALONSO P, RUIZ MORENO E, ÁVILA TORRES jm VARELA MOREIRAS G. La alimentación española. Características nutricionales de los principales alimentos de nuestra dieta. Ministerio de Agricultura, Pesca y Alimentación y Fundación Española de la Nutrición. Madrid 2018. Disponible: <https://www.fen.org.es/storage/app/media/imgPublicaciones/2018/libro-la-alimentacion-espanola.pdf>

- FENNEMA, O.R.: Química de los Alimentos. y 4º ed., Ed. Acribia. Zaragoza, (2019).

Complementàries

- Cuadernos CDTI. Tecnología de los Alimentos. Departamento de estudios y documentación del Centro para el desarrollo tecnológico industrial. Madrid.1993.

CESNID (Centre d'Ensenyament Superior de Nutrició i Dietètica) Tablas de composición de alimentos. Ed. Universitat de Barcelona. Barcelona. España. 2002

SOUCI SW. FACHMAN W. KRAUT H. Food composition and nutrition tables.. La composition des aliments: tableaux des valeurs nutritives. 6th revised and completed edition by Heimo Scherz und Friedrich Senger. Stuttgart: Medpharm: Boca Ratón (etc.): CRC. 2000.

- DE LAS CUEVAS INSA V. Trazabilidad básico. Ideas propias. Vigo. 2006
- ADRIAN P., POIFFAIT D. Análisis nutricional de los alimentos. Ed Acribia. Zaragoza. 2003.
- https://www.aesan.gob.es/AECOSAN/web/home/aecosan_inicio.htm
- <http://www.consumer.es/>
- <https://fdc.nal.usda.gov/>
- <https://colvetjaen.com/recopilacion-legislativa-en-el-ambito-de-salud-alimentaria/>
- <http://www.mapa.gob.es/es/>
- <https://www.mapa.gob.es/es/alimentacion/legislacion/>
- <http://www.fao.org/fao-who-codexalimentarius/standards/en/>
- <http://www.alimentacion.es/>
- <https://www.agenda2030.gob.es/objetivos/home.htm>